

1. számú melléklet

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

- 1. Pedagógiai felfogásunk és az iskolában kialakult szokásrend alapján arra törekszünk, hogy tanulóink a tantervi követelmények teljesítéséhez szükséges ismereteket a tanítási órákon és az iskolai foglalkozásokon sajátítsák el. Ehhez olyan órászervezési és irányítási formákat alakítottunk ki, ami során az ismereteket, készségeket a tanulói tevékenységek során szerzik meg tanítványaink. Ezt kiegészítve – és folytatva – a tanítási órákon elsajátított ismeretek elmélyítése, rögzítése, gyakorlása érdekében szükségét látjuk az otthoni rendszeres tanulásnak. Ennek fenntartása érdekében rendszeres feladat adásával (írásbeli és szóbeli házi feladat) segítjük a tanulók otthoni készülését.*
- 2. A tanulók optimális terhelése és a követelmények jó színvonalú teljesítéséhez szükséges ismeretek gyakorlásához az otthoni felkészülést is irányítani kell a pedagógusnak. Ezért a házi feladatok adása tudatos, tervezett tevékenység, következetesen alkalmazkodik az adott tanuló közösség szintjéhez, a tanulók tudásához, elsajátított képességeihez. A házi feladatok sohasem öncélúak, mindig az adott anyaghoz kapcsolódóak, segítik a tananyag megértését, elmélyítését.*
- 3. Hangsúlyozzuk, hogy az otthoni tanulás kiegészíti, nem pedig helyettesíti az órákon a pedagógus által irányított ismeretszerző tevékenységet.*
- 4. Az otthoni tanulást segítő feladatokat differenciáltan is adhatjuk. Főleg az alsóbb évfolyamokon, elsősorban az alapozó szakaszban (első-második évf.) előfordulhat, hogy igazán nincs szükség az órákon megszerzett ismeretek további gyakorlására, akkor akár el is tekinthetünk a házi feladattól.*
- 5. A felsőbb évfolyamokon az önálló tanulás, ismeretszerzés képességének kialakítását és az egyre korszerűbb ismeretforrások (multimédia, internet, TV-műsor, stb.) helyes használatának elsajátítását otthon elvégzendő feladatok adásával segítjük.*

Követelmények

- 1. Az otthoni felkészülést segítő feladatok közvetlenül a tananyaghoz kell kapcsolódjanak.*
- 2. Meglátásunk szerint nem a sok feladat az eredményre vezető. A házi feladat elsődleges célja a rendszeres készülés elősegítése. Ezért mindig adunk feladatot otthonra!*
- 3. A házi feladat adásakor törekedni kell arra, hogy ne legyen túlterhelő a tanulóra nézve. Nem a nehéz, sok feladat segíti a felkészülést. Egy-két az értelmezést, gyakorlást segítő írásbeli feladat elegendő. Ha több gyakorlás is szükségeltetik, azt a tanítási órán, differenciált feladat adással kell biztosítani.*
- 4. A házi feladat bizonyos mértékig nyújtson sikerélményt a gyermeknek, hiszen az önállóan megoldott feladat motiválólaga hat(hat) a tanulóra.*
- 5. Figyelembe vesszük, hogy a tanulók valamennyi tanítási órán kaphatnak otthonra tanulni valót, házi feladatot, amik összességében nagyon leterhelhetik a gyermek*

szabadidejét. Feladatadáskor **önmérsékletre törekszünk**, mert tudjuk nem helyes, ha otthon még 3-4 órát tanulásra kell fordítania a gyermeknek. (pl. versszakonként adjuk föl megtanulni az anyanyelv órán tanult verset, nem kérjük számon az összes idegenszót az új idegen nyelvű szövegből, stb.) Rövid szünetekre – őszi, téli, tavaszi – nem adunk házi feladatot, a nyári szünet idejére is csak minimális feladatot adunk: pl.: a kötelező olvasmány elolvasása.

6. Megállapodunk, hogy azokat az anyagrészeket, amelyek feldolgozására a tanítási órán nem jutott idő, nem adjuk föl házi feladatként.
7. Az otthoni készülést segítő feladatok mennyiségi és minőségi megoldását minden alkalommal következetesen ellenőrizzük és értékeljük. A tanulók munkájának ellenőrzése, javítása és értékelése a füzetben nyomon követhető, a következetes pedagógusi munka egyik kritériuma.
8. *A házi feladat el nem készítését valamint a felszerelés hiányát szankcionáljuk.*
  - a) *A házi feladat hiányát minden esetben dátumszerűen regisztrálni kell. Amennyiben 3 alkalommal hiányzik a házi feladat, a harmadik alkalomnál elégtelen osztályzatot kap a tanuló az adott tantárgyból.*
  - b) *A felszerelés hiányát minden esetben dátumszerűen regisztrálni kell. Amennyiben 3 alkalommal hiányos a felszerelés, a harmadik alkalomnál elégtelen osztályzatot kap a tanuló az adott tantárgyból.*

A házi feladat és a felszerelés hiánya is külön-külön regisztrálandó, azok hiánya össze nem vonható. A szabályok külön alkalmazandók a házi feladatra is és a felszerelésre is.

A regisztrálás a szaktanár feladata.
9. Az írásbeli feladatok mellett általában szóbeli felkészülést is igényel az otthoni tanulás (pl. memoriterek, szabályok, stb.).
10. A szóbeli feladatok adásánál, ugyanúgy, mint az írásbeli feladatoknál is, fontos követelmény, hogy egyértelműen és pontosan határozzuk meg a tanulók számára, hogy mi a megtanulandó anyagrész, az pontosan hol található a taneszközben, mit várunk a szóbeli tanulás eredményeképpen.
11. A házi feladat adásával egy időben győződünk meg arról, hogy a feladatot mindenki megértette és feljegyezte. (Pl. utasítást adunk arra, hogy valaki ismétlje meg a házi feladatot.)
12. Úgy tartjuk helyesnek, hogy a tanulókkal még az órán értelmezzük az otthonra szánt feladatot.
13. Csak annak a témának a megtanulása követelhető meg a tanulóktól, amelynek tárgyalása, értelmezése a tanórán megtörtént. Célszerűen az írásbeli feladatoknak is ehhez kell kapcsolódniuk.
14. Az otthoni felkészüléshez adott feladatok adásakor vegyük figyelembe, a tanulók rendelkezésére álló taneszközöket, ismeretforrásokat.

15. *Ha olyan eszközből adunk feladatot, ami nem közvetlenül áll a tanuló rendelkezésére (pl. könyvtári kutatómunka), győződjünk meg arról, hogy az iskolai könyvtárban elérhető-e a forrás.*
16. *Alkalmanként – az arra képes tanulóknak – az új ismeretek feldolgozását segítő kutató jellegű feladatokat is adhatunk.*
17. *Követelmény, hogy az ilyen céllal adott megbízásokat mindig használjuk föl a tanításunkban, legyen meg a helye a tanulás folyamatában, építsünk a tanulói tevékenységre.*
18. *Ezeket a tanulói munkákat is mindig értékeljük.*
19. *Az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet és az üzenő füzet olyan dokumentumok, amelyeket a tanuló köteles minden nap az iskolába magával hozni. Hiányukat szankcionáljuk.*
  - a) *Az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet háromszori hiányzása után a tanuló magatartása abban a hónapban egy osztályzattal rosszabb.*
  - b) *Az üzenő füzet háromszori hiányzása után a tanuló magatartása abban a hónapban egy osztályzattal rosszabb.*
  - c) *A hiányok nyilvántartása minden szaktanár kötelessége a naplóban elhelyezett táblázatban.*
  - d) *A hiányzó dokumentumok nyilvántartása külön történik.*

2. számú melléklet

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

Elvek

1. Nevelőtestületünk álláspontja szerint valamennyi, a tanulók által készített írásos beszámoló olyan dokumentum, amely a tanulás-tanítás általunk irányított folyamatának eredményességét vagy eredménytelenségét tükrözi, minősítve egyúttal a pedagógus munkáját is.
2. Az írásos beszámolók a tanulási folyamat szakaszait, mozzanatait dokumentálják, ezért legalább a következő tanév végéig megőrizendő anyagok. (Kivéve a röpdolgozatokat, azokat nem őrizzük meg.)
3. Mindannyian egyetértünk abban, hogy mint minden tanulói tevékenységet, így valamennyi írásos beszámolót is értékelni szükséges. Az értékelés történhet %-os értékkála alapján, százalékosan kifejezve, szövegesen vagy osztályzattal. (Lásd a Ped. Program ellenőrzés-mérés-értékelésre vonatkozó részeit!) A százalékos értékelés alapja a tantárgyak helyi tantervben rögzített %-os értékkálája.
4. a) A testület tagjai egyetértenek abban, hogy a **felső**s tanulók tudásának értékelése szempontjából az írásbeli beszámolók közül csak a témazáró dolgozatok, a röpdolgozatok és az **osztályozó** vizsga osztályzatai vehetők figyelembe. A felmérő dolgozatok és egyéb más mérések osztályzatai nem befolyásolhatják a tanulók tudásának megítélését.

b) A testület tagjai egyetértenek abban, hogy az **alsó**s tanulók tudásának értékelése szempontjából az írásbeli beszámolók közül a félévi és az év végi felmérők osztályzatai, a témazáró dolgozatok, a röpdolgozatok illetve az **osztályozó** vizsga osztályzatai vehetők figyelembe.
5. A tanulók mentális fejlődése és az iskolánkra jellemző adaptív pedagógiai felfogás szellemében az írásos számonkérések időpontját időben, előre tudatjuk a tanulókkal, kerüljük a dolgozatok váratlan bejelentése okozta stresszes helyzeteket.
6. Megállapodás közöttünk, hogy nem a "rajtakapás" a célunk, hanem a tanulók reális tudásának megismerése, az eredmények elismerése, információ szerzés a fejlesztési irányok kijelöléséhez.
7. Az írásbeli beszámoltatásokra vonatkozó iskolai szabályokat az alábbiakban foglaljuk össze. Ezen szabályok alkalmazásában a testület egyhangúan állásfoglalt.

Az írásbeli beszámoltatások formái:

1. **felmérések**
  - a év eleji felmérés (diagnosztikus),
  - b félévi felmérés,
  - c év végi felmérés (szummatív),
2. **témazáró dolgozat**
3. **röpdolgozat**
4. **eseti (alkalmi) mérések**

- a OKÉV-mérés
- b a fenntartó által elrendelt mérések (pl. ÚPSzK-mérések)
- c egyéb mérések (pl. KÁOKSzI)

Felmérések

Év eleji felmérés

1. Az év eleji felmérést valamennyi közismereti tantárgyból, matematikából, anyanyelvűből (irodalom és nyelvtan) – az alsó tagozatot kivéve – idegen nyelvből is el kell készíteni.
2. Az év eleji felmérés a tervezés (tanmenet) alapja, ezért a tanévkezdés első két hetében a felmérések írását és értékelését le kell bonyolítani.
3. Az év eleji felmérések **diagnosztikai** mérések, céljuk, hogy kiindulási alapot adjanak az éves szak(tan)tárgyi programok összeállításához. A tanév végi felmérések eredményeinek ismeretében meghatározhatók a hiányos területek, ebből adódóan a pótlásra szoruló és/vagy fejlesztendő területek. Körbehatárolhatók az eredményes területek, időt engedve a felzárkóztató tevékenységhez.
4. Az év eleji felmérések alól természetesen kivétel képeznek az újonnan belépő tantárgyak. Nyelvtanítási metodikánk miatt az idegen nyelvet 4. osztályban belépő tantárgynak tekintjük. A tantestület megállapodik abban, hogy a természetismeret tantárgynak biológia és földrajz tantárgyra történő szétválása után ez utóbbi két tárgy nem minősül új belépő tárgynak, tehát azokból év eleji felmérést írátható.

Félévi felmérés (nem kötelező mérés)

1. A felső tagozat általában nem írat félévi felmérést, de az alsó tagozathoz hasonlóan írátható félévi felmérés.
2. Amennyiben félévi felmérést is íratunk, azt a tanmenetben tervezzük meg.
3. A félévi méréseket januárban, az osztályozóértekezlet előtt kell megírni.
4. Célja a pillanatnyi helyzet megállapítása; a tananyaggal való haladás állapotának megítélése a tanmenethez képest, az elsajátított ismeretek mélységének és kvantitatív jellemzőinek meghatározása.

Év végi felmérés

1. Az év végi felméréseket **szummatív** méréseknek tekintjük. Célja, hogy megállapítsuk meddig jutottunk a tananyag elsajátításában, milyen mélységgel sajátították el a tanulók az ismeretanyagot, milyen készségeket sikerült kialakítani. Célja továbbá, hogy pontosan fel lehessen térképezni melyek azok a területek, amiket sikeresen vagy hiányosan sajátítottak el a tanulók. Az év végi felmérés jó kiindulási alapot ad a következő évi tervezéshez. (Lásd év eleji mérés!)
2. Az év végi felméréseket az alsó tagozaton a készségtárgyak kivételével matematikából (csak egy változatot), irodalomból (csak egy változatot), írás-helyesírást és környezetismeret tantárgyakból íratjuk meg. Kivéve a nyelvtan és környezetismeret tantárgyakat, melyekből az 1-2. évfolyamon a felmérést nem íratjuk meg.

3. *A felső tagozaton kötelezően anyanyelvből, matematikából és csak azokból a tantárgyakból íratjuk meg az év végi felmérőket, amelyek eredményvizsgálatát a tanév munkatervében meghatároztuk. Amennyiben azt tapasztaljuk, hogy egy tantárgy kritikusan rossz eredményességű, úgy a következő tanév munkatervének összeállításakor az intézményvezetője – az illetékes munkaközösség véleményének kikérése után – dönti el, hogy milyen intézkedések megtételét tartja szükségesnek a tanévben. Az okok feltárása és az eredményesség érdekében kérheti szakértő közreműködését, a kerületi ped. szolgáltató tantárgygondozását, év eleji és év végi mérést is. Az éves munkatervben az alábbi ciklusterv szerint tervezzük meg az év végi felmérőket: 1. év: természetismeret (környezetismeret), idegen nyelv; 2. év: földrajz, történelem, 3. év: fizika, biológia, 4. év: informatika, kémia. Az első tanév, amivel a ciklus kezdődik a 2004/2005. tanév.*
4. *Az év végi felmérések időpontjai az éves munkatervben kerülnek meghatározásra. Alapelv, hogy egy napon csak egy tantárgyból írathatunk év végi felmérést. Az év végi felmérés napján témazáró dolgozat nem íratható.*
5. *Az év végi felmérést csak a felmérés témaköreinek rendszerező összefoglalása után lehet megírni. Az év végi felmérések eredményét a munkaközösségnek összesíteni kell, az eredményeket statisztikusan fel kell dolgozni, és következtetéseket kell levonni, amit a tanévzáró értekezleten a munkaközösség-vezetőnek ismertetni kell a tantestülettel. Az értékelések a tanévzáró értekezlet jegyzőkönyvének mellékletét képezik.*
6. *Felmérő dolgozatot hazaküldeni nem lehet!*

Témazáró dolgozat.

1. *A témazáró dolgozatot egy-egy téma lezárásakor íratunk, azzal a céllal, hogy megállapítsuk a tanuló által az adott témában elsajátított ismeretek mennyiségét és szintjét, másképpen, **milyen mértékben sajátította el a tantervi követelményeket.***
2. *A tananyagban témának tekintünk minden olyan nagyobb egységet, amelyet a tanmenetekben összefoglalással és témazáró dolgozat íratásával tervezzük meg lezárni. Témazárásként kötelező dolgozatot íratni.*
3. *A témazáró dolgozat eredménye a tanulói tudás értékelésének sarokköve, **mindig értékeljük, és osztályzattal minősítjük.** Ezek az osztályzatok meghatározóak, de nem kizárólagosak. *Értékelés alatt azt értjük, hogy a témazáró dolgozat feladatainak eredményeit egyenként, tanulónként és osztály szinten is százalékos kimutatás alapján összehasonlítjuk, amely alapján megállapíthatóak a sikeres vagy éppen sikertelen feladat típusok, az eredményesen vagy rosszul teljesítő tanulók. Az értékelés alapul szolgál a fejlesztendő területek meghatározásához és a felzárkóztatásra szoruló tanulók kiválasztásához.**
4. *A témazáró dolgozatok ismeretanyaga a tantervi követelmények alapján és azon taneszközökben található ismeretanyag alapján állíthatók össze, amelyeket a tanulók a tankönyvcsomagban megkaptak, vagy füzetekben feldolgoztak. Más taneszköz feladatait csak gyakorlásra, felzárkóztatásra és/vagy tehetséggondozásra szabad használni!*

5. A témazáró dolgozat sajátosságánál fogva nagyobb jelentőségű írásbeli munka, amit nagy gondossággal kell előkészíteni. **Jelentősége miatt összefoglalás és elegendő számú tanórai gyakorlás és ismétlés nélkül nem íratható.**
6. A témazáró dolgozat feladatainak összeállításánál körültekintően kell eljárni; betartva a fokozatosság, az egyértelműség és érthetőség elvét.
7. A feladatokat úgy kell összeállítani, hogy a gyengébb képességű tanulónak is lehetősége legyen a minimális követelmény teljesítésére.
8. Szempont, hogy a témazáró dolgozat feladat típusai ismertek legyenek a tanulóknak. A jól szerkesztett témazáró dolgozat **több itemből álló feladatokból építkezik**, a feladat típusok változatosak; kiegészítés, aláhúzás, rajzolás, feleletválasztós, esszé, stb.
9. A témazárók értékelésére **a tantestület egységes százalékos teljesítményértékelési rendet alkalmaz**, attól eltérni nem szabad.

Angol tantárgynál

0 %	-	45 %	→	1
46 %	-	60 %	→	2
61 %	-	75 %	→	3
76 %	-	89 %	→	4
90 %	-	100 %	→	5
		(100 %	=	5*)

Minden más tantárgynál

0 %	-	49 %	→	1
50 %	-	64 %	→	2
65 %	-	79 %	→	3
80 %	-	89 %	→	4
90 %	-	100 %	→	5
		(100 %	=	5*)

10. A témazáró dolgozatok írásának időpontját legalább **egy héttel korábban közöljük a tanulókkal és ezzel egy időben a haladási naplóban a téma megjelölésével és ceruzával beírva előre jelezzük** az osztályban tanító pedagógusoknak is. Egy napon az alsó tagozaton csak egy, a felső tagozaton max. két témazáró dolgozat íratható. A dolgozatokat a következő órára, de legkésőbb egy héten belül értékelni, osztályozni szükséges. A témazáró dolgozatok összesítő értékelése feladattípusonként és tanulóként a tendenciák felismerése és kimutatása végett javasolt.
11. A témazáró dolgozat osztályzatát a naplóban a többi osztályzattól eltérő színnel (piros) írjuk be.
12. A témazáró dolgozat, annak javítása és értékelése a szülő részéről fogadóórán, szülői értekezleten vagy egyéb más előre egyeztetett időpontban az iskolában megtekinthető.

Röpdolgozat

1. A röpdolgozatok íratása a rendszeres tanulói felkészülés ellenőrzését szolgálja, de kerülni kell a "osztályzatgyártás" szintjére degradálását.
2. A röpdolgozatok íratása nem váltja ki a szóbeli ellenőrzést, nem lehet az osztályzatszerzés kizárólagos módja.
3. A röpdolgozat rövid, néhány perc alatt megoldható, a közelmúlt (az előző óra) ismereteire kérdező feladato(t)kat tartalmaz. A röpdolgozatot egy-egy tanulóval, kisebb csoporttal, de az egész osztállyal is írathatunk. Javítása, ellenőrzése a következő órára történjen meg. A röpdolgozat a felső tagozaton kiválóan alkalmas a

tanulók önellenőrzési készségének fejlesztésére vagy egymás munkájának ellenőrzésére.

4. *A röpdolgozat nem lehet fegyelmezési eszköz.*

Eseti, alkalmi mérések

1. *Minden esetben a felmérést elrendelő kivánalmainak és előírásainak megfelelő körülmények között és feltételekkel kell megszervezni ezeket a méréseket.*
2. *Ezeken a méréseken való részvétel a tanévrendjében foglaltak, vagy a fenntartó elrendelése miatt kötelező. Ha azt valamilyen rendelkezés nem írja elő, minden egyéb mérésen való részvétel önkéntes.*
3. *Az oktatásirányítás és az iskola saját kezdeményezésére végzett diagnosztikai méréseket elengedhetetlennek és fontosnak tartjuk. A mérések rendszeressé tételéhez azzal is biztosítani kívánjuk a technikai feltételeket, hogy rögzítjük: **a mérések napján tanulóinknak felmentést adunk** – a testnevelés és a szabadon választott órák kivételével – **a többi tanórán való kötelező részvétel alól.***
4. *E mérések általában csak egyes évfolyamokat és bizonyos tantárgyakat érintenek. Ezekről függetlenül az iskola Ped. Programjában fentebb meghatározott felméréseket akkor is meg kell írni, ha az egyéb méréseken is részt veszünk.*
5. *A követő mérések (OKÉV) értékelése – a mérés- és értékelésmethodikai kultúránk fejlesztése illetve tanítványaink tudás szintjének a korosztálybeliakkal történő összevetése miatt – valamennyink érdeke, ezért az OKÉV-től kapott értékelési útmutató kiadványok, szoftverek segítségével a dolgozatok javítását és értékelését valamennyi a mérésben részt vett tanulónkra vonatkozólag el kell végeznünk. A javítást és értékelést – külön díjazás ellenében – a tagozatvezető irányításával az érintett (vagy felkért) szaktanároknak kell elvégezni.*
6. *Az értékelés eredményéről a tantestületet a tagozatvezető igazgatóhelyettes a tanévzáró értekezleten tájékoztatja, és a tapasztalatok írásos dokumentációja az értekezlet jegyzőkönyvének mellékletét képezi. A mérés értékeléséből levont következtetéseket a következő évi munka tervezésekor felhasználjuk.*